

«کرونا» رفع فیلتر شبکه های اجتماعی را در خاورمیانه رقم زد

میترا جلیلی خبرنگار

شیوخ کرونا در جهان بار دیگر قدرت شبکه‌های اجتماعی را به رخ کشید و کشورهایی را که سابقه طولانی در فیلتر این اپلیکیشن‌های محبوب در جهان داشتند نیز مجبور گرد تا در سیاست‌های خود بازنگری کنند. برخی کشورهای خاورمیانه از جمله کشورهای حوزه خلیج فارس به منظور مدیریت بهتر کرونا و راحتی شهروندان، مجبور شدند محدودیت‌های اعمال شده روی برخی از این پلتفرم‌ها را بردارند که هرچند تأکید شده است این تغییر سیاست، مقطعی است و رفع فیلتر به‌صورت موقت انجام شده، برخی آن را نقطه عطفی در روند حضور این پلتفرم‌ها در کشورهای عربی می‌دانند.

■ **رفع محدودیت‌های یک نقطه عطف**

مردم دنیا در دوران قرنطینه در مواجهه با کرونا ویروس، از طبیف وسیعی از اپلیکیشن‌ها و پیام رسان‌ها از جمله اسکایپ، فیس تایم اپل و واتس‌اپ و همچنین اپ‌های مربوط به ویدئوکنفرانس استقبال کردند تا هم در خانه بمانند و هم بتوانند با دوستان خود ارتباط بگیرند، دور کاری انجام دهند یا از طریق آموزش مجازی در کلاس‌های درس شرکت داشته باشند. هرچند در برخی کشورهای خاورمیانه تعدادی از پلتفرم‌ها و شبکه‌های اجتماعی از مدت‌ها قبل فیلتر بود اما این شرایط در روزگار کروانی تغییر کرد. گفتنی است کشورهای حوزه خلیج فارس سال‌هاست که به بهانه حمایت از منافع اقتصادی شرکت‌های ارتباطی و صنعت مخابرات، استفاده از اپلیکیشن‌هایی را که قابلیت برقراری تماس صوتی و تصویری داشتند، ممنوع کرده بودند.

اما رفع محدودیت‌های برخی از پیام رسان‌ها در این کشورها چگونه رقم خورد. در پاسخ باید گفت ائتلاف ۲۹ گروه حقوق بشری، کشورهای عمان، قطر و امارات متحده عربی (UAE) را مجبور کرد تا در دوران کرونا محدودیت اپلیکیشن‌هایی با قابلیت تماس صوتی و تصویری از جمله «اسکایپ»، Skype for Business، از زیرمجموعه‌های مایکروسافت را کم‌تر کرده و آنها را به طور موقت رفع فیلتر کنند تا مهاجران بتوانند در دوران قرنطینه، راحت‌تر با خانواده‌های خود ارتباط برقرار کنند و از احوال آنها مطلع شوند. در این سه کشور حداقل ۱۷ میلیون مهاجر وجود دارد که بخش عمده آنها کارگری را با حقوق‌های پایین از کشورهای آسیایی همچون هندوستان، نپال، بنگلادش و فیلیپین هستند و این رفع فیلتر در شرایط اقتصادی امروز کمک شایان توجهی به آنها کرده است.

این گروه‌های حقوق بشری طی بیانیه‌های مختلف خواستار رفع فیلتر پلتفرم‌هایی شدند که می‌توان از

منع همکاری شرکت های آمریکایی با «هوای» و «زد تی ای»

کمیسون فدرال ارتباطات آمریکا، اعلام کرد هوای و زدتی‌ای تهدید امنیت ملی هستند. بنابراین شرکت‌هایی که از بارانه دولتی استفاده می‌کنند نمی‌توانند با آنها همکاری کنند.

به گزارش مهر این بدان معنا است که شرکت‌هایی که از برنامه یارانه ۸.۳ میلیارد دلاری دولت آمریکا به‌نام طرح «یونورسل سرویس فاند» استفاده می‌کنند، نمی‌توانند هیچ گونه تجهیزات یا سرویسی از این دو شرکت یا بخرند، در آن سرمایه‌گذاری کنند، نگهداری یا پشتیبانی کنند.

«آجیت پای» مدیر این کمیسون در بیانیه‌ای

کرونا

آنها برای تماس‌های صوتی و تصویری بهره گرفت. این گروه در بیانیه خود آوردند: کرونا، برای ساکنان این کشورها بویژه کارگران مهاجر و خارجی‌ان مقیم این منطقه که نیاز دارند با خانواده خود در آن سوی مرزها ارتباط برقرار کنند، مشکلات زیادی ایجاد کرده است. حتی ساکنان اصلی این کشورها هم به‌دلیل خانه نشینی، نیاز بسیاری به این پلتفرم‌ها دارند و انکار لزوم دسترسی جمعیت حاشیه خلیج فارس به این پلتفرم‌ها مردم را در معرض خطر جدی قرار می‌دهد. این حجم مسدودسازی، عادلانه نیست.

علاوه بر بیانیه‌های این گروه‌ها روزنامه نگاران و مردم هم در توثیت‌های متعدد خواستار رفع محدودیت‌ها شدند. به‌عنوان مثال در برخی توثیت‌ها آمده است:

لطفاً به ما کمک کنید و اسکایپ، واتس‌اپ، فیس‌تایم را حتی به‌صورت موقت باز کنید. در دوران کرونا به ما اجازه دهید تا با خانواده‌هایمان ارتباط بگیریم.

سلطان سودالفاسمی، ستون نویس اماراتی هم در توثیت برای ۴۹۰ هزار فالوئر توثیت‌ری خود نوشت: من قویا به مسئولان امارات توصیه می‌کنم در محدودیت‌های سرویس‌های تماس ویدئویی بازنگری کنند. اگر می‌خواهیم مردم را از تماس‌های فیزیکی دور کنیم باید به آنها اجازه دهیم که کسب و کار و تجارت خود یا دید و بازدیدهایشان را به‌صورت آنلاین انجام دهند. این موضوع قطعاً هم به مدیریت بحران کرونا و هم به اقتصاد کشور کمک خواهد کرد. وی همچنین در توثیت خود نوشت: ممنوعیت این اپ‌ها به بهانه محافظت از صنعت مخابراتی کشور درست مشابه این است که بگوییم از دستگاه فکس استفاده نکنید تا از کیوت‌های نامه بر محافظت شود و این اصلاً منطقی نیست.

■ **یک پیروزی بزرگ**

در نهایت امارات متحده عربی و عمان در ۱۴ مارس ۲۰۲۰ قوانین سختگیرانه خود در این زمینه را اندکی

■

■ پنجشنبه ۱۲ تیر ۱۳۹۹

■ سال بیست و ششم

■ شماره ۷۳۸۳

سانسور پیش از انتشار محتوا، غیر قانونی است

مهدی فاطمی‌پور پژوهشگر فضای مجازی

سازمان تنظیم مقررات صوت و تصویر فراگیر در فضای مجازی وابسته به صدا و سیما، اخیراً اقدام به انتشار متنی در وب سایت خود کرده است که این عنوان را بر بالای

خود دارد: «ضوابط و شرایط تأسیس و بهره‌برداری از کارگزاری (محتوای حرفه‌ای) خدمات صوت و تصویر فراگیر و صلاحیت‌های اجرایی آن». این سازمان که به اختصار ساترا نامیده می‌شود، در این متن، چند مقرره وضع کرده است:

۱- برای نظارت بر محتوای صوت و تصویر در فضای مجازی، اقدام به تأسیس یک نهاد اجرایی دیگر به‌نام کارگزاری کرده است. چرا که نظارت و کنترل محتوای صوت و تصویر در فضای مجازی بسیار پیچیده و مشکل است و ساترا با این اقدام، در واقع نهادهای دیگری را تأسیس کرده و به خدمت گرفته است.

۲- وظایف این کارگزاری‌ها چیست؟ نظارت بر محتوای صوت و تصویر و اقدام به ممیزی و ویرایش و اصلاح آن محتوا.

۳- این کارگزاری‌ها در قبال این ممیزی و ویرایش، یا به‌عبارتی حذف محتوای نامناسب از فیلم‌ها و محتواهای صوت و تصویری ارجاع شده، مبلغی به‌عنوان تعرفه از مشتری (همان تولیدکننده محتوا) دریافت می‌کنند. ۱۵ درصد از درآمد ناخالص کارگزاری‌ها هم باید به ساترا داده شود.

۴- تولیدکنندگان محتوای صوت و تصویر باید سه روز قبل از انتشار آن محتوا در پلتفرم خود، آن را به کارگزاری ارائه داده و مجوز بگیرند.

۵- مسئولیت تخطی از مقررات وضع شده ساترا در محتوای منتشره در درجه اول با کارگزاری‌ها و در درجه بعد با صاحبان پلتفرم‌ها و تولیدکنندگان محتوا است.

به‌نظر می‌رسد این مقررات و ضوابط وضع شده ساترا با قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران در تضاد باشد. چرا که قانون اساسی در اصل ۲۴ تصریح می‌کند: نشریات و مطبوعات در بیان مطالب آزادند مگر آن‌که محلل به مبانی اسلام یا حقوق عمومی باشد تفصیل آن را قانون معین می‌کند. ماده ۴ قانون مطبوعات نیز تصریح می‌کند: هیچ مقام دولتی و غیر دولتی حق ندارد برای چاپ مطلب یا مقاله‌ای در صدد اعمال فشار بر مطبوعات برآید یا به سانسور و کنترل نشریات مبادرت کند. ماده یک همین قانون مطبوعات تصریح می‌کند: نشریه الکترونیکی رسانه‌ای است که به طور مستمر در محیط رقومی (دیجیتال) انواع خبر، تحلیل، مصاحبه و گزارش را در قالب نوشتار، صدا و تصویر منتشر می‌نماید. و البته تمامی مقررات وضع شده در قانون مطبوعات برای نشریات الکترونیک نیز قابل تعمیم است.

بر اساس دیدگاه‌های صاحب‌نظران ارتباطات از جمله مرحوم پرفسور کاظم معتمدنژاد، مطبوعات در رسانه‌ای در دنیا نوع دو هستند نظام‌های کنترل پیش از انتشار، نظام‌های کنترل پس از انتشار. از مجموع مفاد قوانین اساسی و مطبوعات ایران چنین استنباط می‌شود که نظام رسانه‌ای ایران نظام کنترل پیش از انتشار نیست، اما ضوابط تعیین شده توسط ساترا، کنترل و ممیزی را به پیش از انتشار، آن هم سه روز قبل از انتشار محتوا، تعمیم داده است.

ممکن است گفته شود که صوت و تصویر فراگیر در فضای مجازی با نشریات و مطبوعات متفاوت است.

در پاسخ باید گفت: اولاً تنها قانون مرتبط با رسانه‌ها چه

مکتوب و چه فضای مجازی، قانون مطبوعات است. ضمن اینکه اصل آزادی نشریات و مطبوعات تصریح شده در قانون اساسی، تنها قانون را مملک تفصیل خلاف این موضوع می‌شناسد و قانون مورد نظر هم قانون مصوب مجلس و همان قانون مطبوعات است و تاکنون قانون دیگری توسط قوه مقننه تصویب نشده است اما ساترا در تدوین مفاد این شیوه نامه، جایگاه خود را تا سطح قانون‌گذار ارتقا داده و اقدام به تدوین مقرره‌ای کرده است که صریحاً بر خلاف نص قانون اساسی است.

از سوی دیگر ساترا در ضوابطی که خود تدوین کرده، همه انواع IPTV، UGC، OTT، VOD، شبکه‌ها و رسانه‌های اجتماعی، بخش‌های صوت و تصویر همه رسانه‌های دیجیتال (مانند وب سایت‌ها و پایگاه‌های خبری و خبرگزاری) را مشمول ضوابط اخذ مجوز ساترا دانسته است. هنوز هیچ تعریف قانونی و جامعی از صوت و تصویر فراگیر هم در کشور ارائه نشده و میان دستگاه‌های اجرایی کشور مانند وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، مجلس، مرکز ملی فضای مجازی و صداوسیما در مورد تعریف صوت و تصویر فراگیر اختلاف نظر وجود دارد.

از سوی دیگر در مقررات وضع شده ساترا برای تشکیل کارگزاری محتوا، چند اشکال دیگر نیز وجود دارد از جمله اینکه، این ضوابط مستند به هیچ قانونی نیست، معمولاً رسم بر این است در ابتدای هر آیین نامه یا ضوابط یا مقررات وضع شده تأکید می‌کنند که به‌استناد فلان قانون یا آیین نامه، اما چون ساترا هیچ قانونی برای استناد به آن برای تدوین چنین مقررات عجیب و غریبی پیدا نکرده در اول آن نوشته: در راستای منافع عمومی از سوی دولت درآمد رانی از محل ممیزی محتوا (که به تصریح قانون مطبوعات، هر گونه ممیزی پیش از انتشار، سانسور نامیده شده است)، غیر قانونی، غیر عادلانه و غیر منصفانه است. شما خودتان را جای تولیدکننده یا ناشر محتوا بگذارید: هم باید سه روز قبل انتشار، محتوایتان را در اختیار کارگزاری‌های ساترا بگذارید هم تن به سانسور و ممیزی بدهید و هم بابت این ممیزی پیش از انتشار شرک‌گزار باشد و هم بابت آن هزینه بدهید و دست آخر اگر محتوای منتشره نهایی، مشکلی داشته باشد در قبال آن مسئولیت دارید! ساترا در این ماجرا و فرآیند چه مسئولیت و نقشی دارد؟ هیچ! فقط مقررات وضع می‌کند و ۱۵ درصد هزینه‌های اخذ شده از تولیدکننده یا ناشر را دریافت می‌کند! آن هم ناخالص! یعنی حاضر نیست هزینه‌های بیمه و مالیات کارگزاری‌ها را از درآمدشان کم کند و بعد ۱۵ درصد بگیرد.

در واقع ساترا در این ماجرا هم در نقش قانون‌گذار، هم در نقش مجری، هم در نقش ناظر، هم در نقش قاضی، هم در نقش تاجر ظاهر شده است. این در حالی است که بخش عمده گرایش عمومی به‌سمت پلتفرم‌های فیلم و سریال در فضای مجازی به‌خاطر ناکارآمدی صداوسیما در افق‌افکار عمومی ویرآورده کردن نیازهای سرگرمی و رسانه‌ای مردم بوده است. حالا صداوسیما می‌خواهد همان مقررات و دیدگاه سنتی، قدیمی و بشدت محدود خود را به فضای مجازی نیز تفسری دهد. همان مقرراتی که باعث شده سال‌ها مردم صدای سارا و ادوات موسیقی را از صداوسیما بشنوند اما تصویب این ادوات را ببینند. بعید نیست اگر ساترا موفق شود مقررات و ادوات را دیدگاه خود را به پلتفرم‌های صوت و تصویر در فضای مجازی دیکته کند شاید در آینده شاهد کنسرت‌های آنلاینی در فضای مجازی خواهیم بود که زنده بلکه سه روز قبل ضبط شده و در آن اثری از ابزار آلات موسیقی نیست یا به جای این ادوات، آباژور قرار دارد.

کلاهبرداری از کاربران با پیامک جعلی رجیستری

بدون توجه به آدرس سایت که اشتباه است، فریب ضحعی‌ای را می‌خورند که مشابه سایت اصلی طراحی شده است. کانال رسمی آموزش و اطلاع‌رسانی ثبت تلفن همراه (رجیستری) هم بارها هشدار داده که این روش، یکی از شیوه‌هایی است که کلاهبرداران برای دستبرد زدن به حساب بانکی افراد از آن استفاده می‌کنند. از طرفی کاربران باید توجه داشته باشند هرگونه اطلاع‌رسانی در زمینه طرح ثبت تلفن همراه، از طریق سرشماره پیامکی HAMTA انجام می‌شود. ازطرفی سایت رسمی سامانه همتا hamta.ntsw.ir و سایت اطلاع‌رسانی سامانه hamtainfo.ntsw.ir است و سامانه همتا دامنه دیگری ندارد.

آگهی مناقصه عمومی دو مرحله‌ای مجتمع پتروشیمی جم

شرکت پتروشیمی جم در نظر دارد تأمین ۱۹ تن جاذب Siliporite OPX 3.2MM و Siliporite OPX 1.6MM به میزان ۵۵ تن و البته با اعلام برید جدیدترین UOP مطابق با مشخصات فنی و استاندارد بر اساس شرایط مندرج در مدارک و اسناد مناقصه، از طریق مناقصه عمومی، به تأمین‌کننده واجد شرایط واگذار نماید.

◀ **دریافت اسناد:** پیمانکاران واجد شرایط می‌توانند پس از انتشار آگهی در دو نوبت مورخه ۹۴/۰۴/۲۳ و ۹۹/۰۴/۲۳، از سایت پتروشیمی جم نسبت به دریافت اسناد مناقصه تا پایان وقت اداری روز **شنبه** مورخه **۹۹/۰۴/۲۱** اقدام نمایند. اسناد مناقصه بایستی توسط اشخاص مجاز تکمیل، امضا و مهرور شود و حداکثر تا پایان وقت اداری روز **یکشنبه** مورخ **۹۹/۰۵/۰۵** به نشانی دفتر مرکزی: تهران، خیابان توانیر، خیابان نظامی گنجوی، روبه‌روی شهرداری منطقه ۶، پلاک ۲۷، واحد دبیرخانه مرمانه در است تحویل گردد. بدیهی است به پیشنهاداتی که پس از سر رسید تحویل گردد هیچ‌گونه ترتیب اثری داده نخواهد شد.

رابط عمومی شرکت پتروشیمی جم

آگهی مناقصه عمومی دو مرحله‌ای جهت تأمین تجهیزات Drager مجتمع پتروشیمی جم

در نظر دارد تجهیزات drager مطابق با مشخصات فنی و استاندارد بر اساس شرایط مندرج در مدارک و اسناد مناقصه را از طریق مناقصه عمومی، به تأمین‌کننده واجد شرایط واگذار نماید.

تا پایان وقت اداری روز دوشنبه مورخه ۲۳، ۰۴، ۹۹ اقدام نمایند. اسناد مناقصه بایستی توسط اشخاص مجاز تکمیل، امضا و مهرور شود و حداکثر تا پایان وقت اداری روز پنجشنبه مورخ ۰۹، ۰۵، ۹۹، به نشانی دفتر مرکزی: تهران، خیابان توانیر، خیابان نظامی گنجوی، روبه‌روی شهرداری منطقه ۶، پلاک ۲۷ دبیرخانه مرمانه حراست تحویل گردد. بدیهی است به پیشنهاداتی که پس از سر رسید تحویل گردد هیچ‌گونه ترتیب اثری داده نخواهد شد.

رابط عمومی شرکت پتروشیمی جم

آگهی مناقصه عمومی دو مرحله‌ای مجتمع پتروشیمی جم

شرکت پتروشیمی جم در نظر دارد تأمین ۱۹ قلم آیتم مواد شیمیایی آژ مایشگاهی مطابق با مشخصات فنی و استاندارد بر اساس شرایط مندرج در مدارک و اسناد مناقصه را از طریق مناقصه عمومی، به تأمین‌کننده واجد شرایط واگذار نماید.

◀ سایر اطاعات و جزئیات مربوط در اسناد مناقصه مندرج می‌باشد.
◀ **دریافت اسناد:** پیمانکاران واجد شرایط می‌توانند پس از انتشار آگهی در دو نوبت مورخه ۹۴/۰۴/۲۳ و ۹۹/۰۴/۲۳، نسبت به دریافت اسناد مناقصه تا پایان وقت اداری **۹۹/۰۴/۲۱** از وب‌سایت پتروشیمی جم اقدام نمایند. اسناد مناقصه بایستی توسط اشخاص مجاز تکمیل، امضا و مهرور شود و حداکثر تا پایان وقت اداری مورخ **۹۹/۰۵/۰۵** به نشانی دفتر مرکزی: تهران، خیابان توانیر، خیابان نظامی گنجوی، روبه‌روی شهرداری منطقه ۶، پلاک ۲۷، واحد دبیرخانه مرمانه در است تحویل گردد. بدیهی است به پیشنهاداتی که پس از سر رسید تحویل گردد هیچ‌گونه ترتیب اثری داده نخواهد شد.

رابط عمومی شرکت پتروشیمی جم

آگهی مناقصه عمومی دو مرحله‌ای مجتمع پتروشیمی جم

شرکت پتروشیمی جم در نظر دار تأمین آیتم Agilent Cary 60 UV-VIS Spectrophotometer آژ مایشگاهی به همراه نصب و راه اندازی مطابق با مشخصات فنی و استاندارد بر اساس شرایط مندرج در مدارک و اسناد مناقصه، از طریق مناقصه عمومی، به تأمین‌کننده واجد شرایط واگذار نماید.

◀ سایر اطاعات و جزئیات مربوط در اسناد مناقصه مندرج می‌باشد.
◀ **دریافت اسناد:** پیمانکاران واجد شرایط می‌توانند پس از انتشار آگهی در دو نوبت مورخه ۹۴/۰۴/۲۳ و ۹۹/۰۴/۲۳، نسبت به دریافت اسناد مناقصه تا پایان وقت اداری **۹۹/۰۴/۲۱** از وب‌سایت پتروشیمی جم اقدام نمایند. اسناد مناقصه بایستی توسط اشخاص مجاز تکمیل، امضا و مهرور شود و حداکثر تا پایان وقت اداری مورخ **۹۹/۰۵/۰۵** به نشانی دفتر مرکزی: تهران، خیابان توانیر، خیابان نظامی گنجوی، روبه‌روی شهرداری منطقه ۶، پلاک ۲۷، واحد دبیرخانه مرمانه در است تحویل گردد. بدیهی است به پیشنهاداتی که پس از سر رسید تحویل گردد هیچ‌گونه ترتیب اثری داده نخواهد شد.

رابط عمومی شرکت پتروشیمی جم